

дѣли на толкова равны чѣсти, колко-то друго-то число има у себе си единицы, или по кое-то ся познава, колко пѣти едно число ся съдържава въ друго.

Число-то (въ нашиѣ-тѣ задавкѣ 20), кое-то са дѣли, нарича ся *дѣлимо*; число-то (въ нашиѣ-тѣ задавкѣ 4), съ кое-то ся дѣли, нарича ся *дѣлитель*; а основа число (въ нашиѣ-тѣ задавкѣ 5), кое-то излиза отъ дѣленіе-то и показва равны-ты чѣсти, или колко пѣти ся съдържа дѣлитель-тъ въ дѣлимо-то, зѣве ся *частно*.

За да ся покаже, че едно число трѣбва да ся раздѣли на друго, турять помежду имъ знакъ: или прѣкъ чѣртъ —, кой-то показва *раздѣлено на*.

Така 20: $4 \overline{) 20} = 5$, или $\frac{20}{4} = 5$ ще рѣче: 20, раздѣлено

на 4, равно е съ 5: или 4 въ 20 ся съдържава 5 пѣти; или просто: 4 въ 20 дава 5.

44. Частно-то число, умножено на дѣлителя трѣбва да произведе число равно на дѣлимо-то. Напримѣръ: да уножимъ частно-то на дѣлителя отъ горѣказанѣ-тѣ задавкѣ, щемъ получимъ пакъ същѣ-то нейно дѣлимо число; така $20 : 4 = 5$ $\times 4 = 20$. Спорядъ това частно-то число има двоякъ смисълъ:

1) Можемъ да си прѣдсталяваме, че *частно число 5 е чѣсть отъ дѣлимо-то*, въ кое-то тя ся съдържа чѣтыре пѣти; тя е чѣтыре пѣти по-малка отъ 20, или съставлява чѣвъртъ чѣсть отъ него. Спорядъ това ся казва, че да раздѣлимъ дадено число на 3, 5, 10, . . . или на друго цѣло число, ще рѣче да го умалимъ 3, 5, 10, . . . пѣти или да найдемъ неговѣ-тѣ третѣ чѣсть, или пятѣ чѣсть, или десятѣ

2) Може такожде да рѣчемъ, че дѣлимо-то 20 е произлѣзло отъ дѣлителя 4, *а частно-то показва, колко пѣти дѣлитель-тъ ся съдържа въ дѣлимо-то, като негова чѣсть*. А отъ това слѣдува че, при дѣленіе цѣло число на друго цѣло, частно-то може ся найде, ако извадимъ дѣлителя изъ дѣлимо-то толкова пѣти, колко-то бѣде възможно, както ся показва при рѣшеніе прѣдидущѣ-тѣ задавкѣ. Тамъ 4 ся изваждахъ изъ 20 пять пѣти, слѣдователно число 5 е искано-то частно.